

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657

О.О. Лисиченко, доц., канд. екон. наук
ОКВНЗ «Інститут підприємництва «Стратегія», м. Жовті Води, Україна

Організація та методика обліку об'єктів основних засобів за компонентами

У статті розглядається організація та методика обліку основних засобів за компонентами. Наводяться основні складові облікової політики стосовно цих об'єктів, обґрунтовуються і розкривається їх зміст. Теоретичні викладення проілюстровані прикладами обліку на комунальних, сільськогосподарських та машинобудівних підприємствах. Також у статті приділена увага відображенню об'єктів згідно вимогам ПКУ.

облік, основні засоби за компонентами, строк корисного використання, вартісний поріг, методи нарахування амортизації, ремонти

О.А. Лисиченко, доц., канд. екон. наук
ОКВУЗ «Інститут підприємництва «Стратегія», г. Жёлтые Воды, Украина

Организация и методика учёта объектов основных средств по компонентам

В статье рассматривается организация и методика учета основных средств за компонентами. Приводятся основные составляющие учетной политики в отношении этих объектов, обосновываются и раскрываются их содержание. Теоретические выкладки проиллюстрированы примерами учета на коммунальных, сельскохозяйственных и машиностроительных предприятиях. Также в статье уделено внимание отражению объектов согласно требованиям НКУ.

учёт, основные средства по компонентам, срок полезного использования, стоимостной порог, методы начисления амортизации, ремонты

Постановка проблеми. Інформація є важливою складовою ефективного управління підприємством, відповідно постійно зростають вимоги до обсягів, якості, обґрунтованості останньої. Як наслідок, бухгалтер із обліковця дедалі частіше стає аналітиком, а в період значного навантаження вимушений будувати свою роботу таким чином, щоб уникнути додаткових втрат часу та зайвих робіт. Відповідно, будуючи систему бухгалтерського обліку на підприємстві, фахівець має шукати і застосовувати такі методи обліку, які нададуть можливості зменшити обсяги облікових робіт при зростанні ефективності від їх застосування.

Необхідно зазначити, що «компонентний» облік є актуальним для обмеженого кола підприємств, його використання напряму не залежить від питомої ваги основних засобів в необоротних активах. Потреба у такому обліку виникає у суб'єктів господарювання, які інтенсивно інвестують в основні засоби, а також при специфічному призначенні об'єктів зі значною вартістю та частою потребою у капітальному ремонті. Такими підприємствами є підприємства комунального господарства, важкого машинобудування, сільського господарства, літакобудування, підприємства та компанії які купують дорогі автотранспортні об'єкти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом найбільше уваги науковці приділяють проблемним питанням обліку основних засобів в діючому законодавстві (Потриваєва Н.В., Карелов С.П.) [12; 2], порівнянню облікових аспектів за національними та міжнародними стандартами (Утенкова К.О., Побережна Н.М., Яценко А.В.) [15; 9], удосконаленню організації обліку основних засобів та їх відображенню в обліковій політиці (Святенко І.М., Костишин К.В., Стригуль Л.С.,

Тімонова А.С., Лісна М.О., Юрків Д.І., Кириченко Є.О.) [13; 4; 14; 5; 17; 18; 3] та проблемам відображення основних засобів у різних галузях економіки (Матієшин М.М., Пилипів Н.І., Шевченко Н.О.) [6; 8; 16]. Але облік основних засобів за компонентами згідно міжнародних стандартів залишився поза увагою, відповідно питання є актуальним та потребує подальшого дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження організаційних та методичних аспектів обліку основних засобів за компонентами та відображення останніх в обліковій політиці.

Виклад основного матеріалу. Застосування обліку основних засобів за компонентами регламентовано у вітчизняних нормативах, а саме п. 4 П(С)БО 7 та Методичних рекомендаціях № 561 зазначено «...якщо один об'єкт основних засобів складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна з цих частин може визнаватися в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів» [11]. Але все ж таки основою у застосуванні «компонентного обліку» вітчизняними підприємствами є положення МСФЗ 16 (§43, 44, 45). У параграфі 43 зазначено, що «кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, слід амортизувати окремо» [7]. Тобто суб'єкти господарювання які застосовують «складні» об'єкти у діяльності можуть відображати останні в обліку, розподіляючи їх на частини (компоненти) з обов'язковим регламентуванням такого розподілу в обліковій політиці підприємства.

Основними питаннями, які потребують висвітлення в Наказі про облікову політику підприємства, є:

- 1) умови розподілу об'єктів на компоненти;
- 2) вартісний поріг з якого об'єкти відносяться до окремих облікових одиниць;
- 3) встановлення строку корисного використання;
- 4) методику нарахування амортизаційних відрахувань;
- 5) організацію та методику обліку проведення ремонтів.

Для встановлення умов розподілу об'єктів на компоненти в обліковій політиці необхідно визначити «поріг суттєвості» для компонентів частоту проведення ремонтів або заміни останніх. На встановлення даного показника в обліковій політиці адресного підприємства впливають фактори: строк корисного використання, значна вартість компонента.

Для визначення строків корисного використання компонентів необхідно враховувати інтенсивність та умови використання останніх, в окремих випадках можна опиратись на строк використання об'єкта в цілому. Важливим підґрунтям для визначення терміну може бути два фактори:

- технічна характеристика;
- рішення експертної комісії.

Створення і діяльність комісії, частіше за все здійснюється на підприємствах де умови використання об'єктів не сприятливі, а інтенсивність дуже висока (у зв'язку з чим і частота капітальних ремонтів значна). Яскравим прикладом такого розподілу є окремий облік автошин як об'єкту. Необхідно зазначити, що всі з опитаних респондентів, такий облік здійснюють, але вартість основного комплексу входить до первісної вартості всього автотранспортного засобу. Додаткові комплекти обліковуються окремо на рахунок 20 чи 22 із веденням аналітичного обліку шин в кількісному виразі. При зміні шин балансова вартість об'єкта не змінюється, при цьому знижується можливість контролю за застосуванням (збереженням, раціональним використанням) об'єкта.

Облік об'єктів за компонентами є актуальним для комунальних підприємств тому що, більшість дорожньої техніки купується із додатковим приладдям, що має

різну вартість і різну інтенсивність використання, відповідно строк корисної експлуатації може відрізнитись. Важливим моментом при встановленні строку корисного використання є строк заміни компонентів. Ці два показники можуть не співпадати у часі і відповідно необхідно опиратись на менший.

У випадку розходжень строку корисного використання між бухгалтерським і податковим обліком у високодохідних підприємств будуть виникати різниці. Для малодохідних підприємств ця ситуація спрощена, поріг віднесення об'єктів до основних, визначається в наказі про облікову політику або іншому розпорядчому документі по підприємству і як правило, відображає реальні строки експлуатації. Для високодохідних підприємств у ст. 138.3.3 ПКУ встановлені мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів при цьому законодавець зазначив, що якщо підприємство встановлює власні (реальні) строки, які більші ніж регламентові, то необхідно використовувати останні. Згідно п. 138.3.3 компоненти об'єктів можна віднести або до гр. 6 – інструменти, прилади, інвентар, меблі зі строком – 4 роки, або до гр. 9 – інші основні засоби зі строком – 12 років, або до гр. 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи з невстановленим строком [10]. Таким чином фахівцю з бухгалтерського обліку необхідно чітко визначитись до якої групи віднести компоненти і регламентувати в обліковій політиці строки корисного використання, опираючись на обмеження податкового законодавства.

Другим важливим фактором, за яким компоненти відображаються як окремі об'єкти, є вартість компонента. Цей фактор також потребує регламентації у наказі про облікову політику у вигляді абсолютної чи відносної величини. Підприємства, які за умовами ПКУ, відносяться до високодохідних вимушені опиратись на той поріг що встановлено податковим законодавством (з 01.01.2015 р. – 6000 грн, до 01.01.2015 р. – 2500 грн). Щоправда компоненти можуть бути обліковані не як основні засоби, а як ІНМА або МШП (частіше за все такими об'єктами саме і є автошини). Для спрощення вирішення даного питання можна запропонувати зазначити розпорядженням по підприємству необхідність розподілу об'єктів на компоненти якщо вартість останніх складає більше ніж 25% від первісної вартості об'єкта.

Наступним суттєвим питанням є регламентування методики нарахування амортизаційних відрахувань при впровадженні обліку за компонентами в обліковій політиці. Міжнародні стандарти зазначають, що компоненти можна об'єднувати у групи для нарахування амортизації [7], якщо використовувати дану можливість то, необхідно додатком до наказу створити перелік об'єктів «компонентного обліку», що можуть бути об'єднані у такі групи. Запропонованою методикою варто користуватись підприємствам, що застосовують у господарській діяльності техніку з додатковим обладнанням (комунальні та сільськогосподарські підприємства) або тим, що мають значну кількість автотранспортних засобів.

Вибір методу залежить від технічних характеристик компонента та від умов його використання. Якщо компонент зношується значно швидше ніж всі інші частини (наприклад автошини), то для нарахування амортизаційних відрахувань бажано було б застосування методів при яких найбільша частина відрахувань акумулюється в перші роки експлуатації (зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний метод). Якщо підприємство відноситься до високодохідних, то обліковувати автошини як компонент можна у складі інших матеріальних активів у групі 11, яка (згідно ПКУ ст. 138.3.3) не має встановленого мінімально допустимого строку амортизації, або взагалі на рахунку 22. Якщо мова йде про такі компоненти як навісне обладнання для автодорожньої техніки, то тут інтенсивність використання може бути дуже низькою, що відповідно виправдає застосування навіть прямолінійного методу.

Ще одним важливим питанням при формуванні облікової політики в частині «компонентного обліку» є ремонти та їх відображення в обох видах обліку. Так у п. 29 Методичних рекомендацій №561 зазначено «...заміна окремих важливих компонентів (частин) основних засобів (двигунів тощо) може бути відображена як заміна об'єкта основних засобів, якщо термін корисного використання такої частини відрізняється від терміну корисного використання основних засобів, до яких належить цей компонент. У цьому випадку заміна такого компонента відображається капітальними інвестиціями у придбання нового об'єкта основних засобів і списанням заміненого об'єкта». А також, «...що рішення про характер і ознаки здійснюваних підприємством робіт (спрямовані вони на підвищення техніко-економічних можливостей: модернізація, добудова, реконструкція об'єкта, що приведе у майбутньому до збільшення економічних вигод, чи спрямовані на підтримання об'єкта в придатному для використання стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання) приймається керівником підприємства з урахуванням результатів аналізу існуючої ситуації та суттєвості таких витрат». Як приклад наводиться заміна окремих важливих компонентів (частин) основних засобів (двигунів тощо). У результаті опитування з'ясовано, що так як підприємства у більшій частині не ведуть облік об'єктів за компонентами, то при заміні важливих і «дорогих» частин виникає необхідність віднімати від балансової вартості основного засобу вартість компонента, при цьому додатково потрібно здійснити оцінку такого компонента (як правило вона дорівнює вартості металевго лома). Тобто проведені господарські операції потребують «зайвих» облікових робіт, які у тому числі повинні бути додатково задокументовані як мінімум Протоколом засіданні експертної комісії.

У зв'язку з тим, що з 01.01.2015 р. перестало існувати 10% обмеження, і рішення про характер, ознаки ремонтних робіт та поліпшення, модернізацію повністю приймається керівником підприємства з урахуванням аналізу існуючої ситуації на підприємстві, потреби та суттєвості цих витрат обліковцю необхідно звернути увагу на організацію обліку ремонтів.

Основними організаційними документами на які бухгалтер повинен опиратись при відображенні в обліковій політиці ремонтів є номенклатури. Номенклатури ремонтів повинні складатися на підставі нормативних документів з врахуванням особливостей адресного підприємства, складання номенклатури це робота інженерно – технічних працівників.

Значимість номенклатур в останній час значно зростає враховуючи зміни ПКУ та орієнтування державної політики на норми бухгалтерського обліку. Ситуація ускладнюється тим, що тільки великі підприємства в останній час «підкріпляли» облік ремонтів організаційними документами, на середніх підприємствах ремонти розмежовувались за вимогою податкового законодавства (10% від вартості групи) і відповідно саме організації обліку ремонтів необхідно приділити значну увагу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Перехід на компонентний облік варто здійснювати поступово, в першу чергу зробивши ґрунтовний аналіз засобів праці стосовно термінів, умов, інтенсивності їх експлуатації, частоти проведення капітальних ремонтів. Якщо підприємство не буде використовувати облік за компонентами, то операція заміни елементів основних засобів може викликати проблеми, пов'язані з неможливістю визначення недоамортизованої вартості і суми накопиченого зносу щодо елемента, який вилучається. Для комплексного підходу у вирішенні даного питання необхідна співпраця з інженерним персоналом підприємства.

Дослідження даного питання та впровадження компонентного обліку в систему обліку на підприємствах підвищить контроль за використанням об'єктів, зменшить розрахунки, необхідність в яких виникає внаслідок списання окремих частин

«складних» об'єктів, упорядкує облік основних засобів. Враховуючи, що обробка облікової інформації на великих та середніх підприємствах все ще залишається трудомісткою, питання підвищення раціональності шляхом застосування більш ефективних методів обліку є важливим та потребує уваги. Облік основних засобів за компонентами є перспективною темою дослідження, вона потребує ретельного обґрунтування організаційних та методичних прийомів, що можуть бути застосовані на підприємствах різних видів економічної діяльності та для різних об'єктів основних засобів.

Список літератури

1. Держстандарт України. Надійність техніки. Терміни і визначення. ДСТУ 2860-94 від 28 грудня 1994 року [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.dnaop.com/2860-94/>
2. Карелов С. П. Законодавчо-нормативне забезпечення обліку та звітності основних засобів та методи їх оцінка за його умов [Електронний ресурс] / С. П. Карелов // Європейські перспективи. – 2014. – № 5. – С. 160–166. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpe_2014_5_29
3. Кириченко Є. О. Організація обліку основних засобів на підприємстві [Електронний ресурс] / Є. О. Кириченко // Управління розвитком. – 2014. – № 9. – С. 61-63. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_9_27
4. Костишин К. В. Основні аспекти побудови облікової політики основних засобів підприємства [Електронний ресурс] / К. В. Костишин // Управління розвитком. – 2014. – № 2. – С. 92–94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_2_39
5. Лісна М. О. Організація первинного обліку основних засобів [Електронний ресурс] / М. О. Лісна // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – С. 48–50. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_11_21
6. Матієшин М. М. Сутність обліково-аналітичного забезпечення процесу експлуатації основних засобів будівельних підприємств [Електронний ресурс] / М. М. Матієшин // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2014. – № 3. – С. 90–94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2014_3_19
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 : IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_014
8. Пилипів Н. І. Методичні аспекти облікового забезпечення процесу експлуатації основних засобів будівельних підприємств [Електронний ресурс] / Н. І. Пилипів, М. М. Матієшин // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 794. – С. 212–220. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_31
9. Побережна Н. М. Спільне та відмінне в обліку основних засобів за МСБО 16 та П(С)БО 7 [Електронний ресурс] / Н. М. Побережна, А. В. Яценко // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2014. – № 32. – С. 110–113. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2014_32_21
10. Податковий кодекс України (за станом на 16 лютого 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». від 27 квітня 2000 року №92 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
12. Потриваєва Н. В. Сучасні проблеми обліку основних засобів в системі діючого законодавства [Електронний ресурс] / Н. В. Потриваєва, В.В. Погорелова // Інноваційна економіка. – 2014. – № 3. – С. 228–232. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_3_34
13. Святенко І. М. Формування облікової політики підприємства відносно обліку основних засобів [Електронний ресурс] / І. М. Святенко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2014. – № 1. – С. 143–147. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2014_1_34
14. Стригуль Л. С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві [Електронний ресурс] / Л. С. Стригуль, А. С. Тимонова // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2014. – № 32. – С. 47–50. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2014_32_11

15. Утенкова К. О. Облік основних засобів за національними і міжнародними стандартами [Електронний ресурс] / К. О. Утенкова // Облік і фінанси. – 2014. – № 2. – С. 79–83. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_2_12
16. Шевченко Н. О. Проблеми та шляхи удосконалення обліку основних засобів в сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / Н. О. Шевченко // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2014. – Вип. 84. – С. 155–162. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2014_84_25
17. Юрків Д. І. Удосконалення організації обліку основних засобів на підприємстві [Електронний ресурс] / Д. І. Юрків // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – С. 60–62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_11_26
18. Юрків Д. І. Удосконалення документального оформлення обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Д. І. Юрків // Управління розвитком. – 2014. – № 9. – С. 105–107. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_9_45

References

1. Derzhstandart Ukrainy. Nadijnist' tekhniky. Terminy i vyznachennia. [State Standard of Ukraine. Reliability engineering. Terms and definitions. DSTU 2860-94 from 28 December 1994]. (1994, 28 December). *www.dnaop.com*. Retrieved from <http://www.dnaop.com/2860-94/> [in Ukrainian].
2. Karelov, S. P. (2014). Zakonodavcho-normatyvne zabezpechennia obliku ta zvitnosti osnovnykh zasobiv ta metody ikh otsinka za joho umov [Legislative and regulatory support accounting and reporting of fixed assets and how they score on its terms]. *Yevropejs'ki perspektivy – European prospects*, 5, 160-166. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpe_2014_5_29 [in Ukrainian].
3. Kyrychenko, Ye. O. (2014). Orhanizatsiia obliku osnovnykh zasobiv na pidpriemstvi [Organization of fixed assets in the enterprise]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, 9, 61-63. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_9_27 [in Ukrainian].
4. Kostyshyn, K. V. (2014). Osnovni aspekty pobudovy oblikovoi polityky osnovnykh zasobiv pidpriemstva [Key Aspects of accounting policies of fixed assets]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, 2, 92-94. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_2_39 [in Ukrainian].
5. Lisna, M. O. (2014). Orhanizatsiia pervynnoho obliku osnovnykh zasobiv [The organization of primary accounting of fixed assets]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, 11, 48-50. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_11_21 [in Ukrainian].
6. Matiieshyn, M. M. (2014). Sutnist' oblikovo-analitychnoho zabezpechennia protsesu ekspluatatsii osnovnykh zasobiv budivel'nykh pidpriemstv [The essence of accounting and analytical support for the operation of fixed assets of construction companies]. *Derzhava ta rehiony. Ser.: Ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and regions. A series of Economics and Business*, 3, 90-94. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2014_3_19 [in Ukrainian].
7. Mizhnarodnyj standart bukhholders'koho obliku 16: IASB. [International Accounting Standard 16: IASB]. (2012, 1 January). *rada.gov.ua* Retrieved from http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_014 [in Ukrainian].
8. Pylypiv, N. I. & Matiieshyn, M. M. (2014). Metodychni aspekty oblikovoho zabezpechennia protsesu ekspluatatsii osnovnykh zasobiv budivel'nykh pidpriemstv [The methodical aspects of accounting ensuring the process of exploitation of basic means of building enterprises] *Visnyk Natsional'noho universytetu "Lvivs'ka politekhnika". Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku – Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Management and business in Ukraine: stages of development and problems*, 794, 212-220. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_31 [in Ukrainian].
9. Poberezhna, N. M. & Yatsenko, A. V. (2014). Spil'ne ta vidminne v obliku osnovnykh zasobiv za MSBO 16 ta P(S) BO 7 [Common and different fixed assets accounting under IAS 16 and P (S) 7]. *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu "KhPI". Ser.: Tekhnichnyj prohres ta efektyvnist' vyrobnytstva – Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: "Technical progress and efficiency of production"*, 32, 110-113. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2014_32_21 [in Ukrainian]
10. Podatkovyy kodeks Ukrainy (za stanom na 16 liutoho 2016 r.) [Tax Code of Ukraine (2016, 16 February)]. *rada.gov.ua*. Retrieved from <http://rada.gov.ua/> [in Ukrainian].

11. Polozhennia (standart) bukhhal'ters'koho obliku 7 «Osnovni zasoby». vid 27 kvitnia 2000 roku №92 (zi zminamy ta dopovnenniamy) [Regulations (standard) accounting 7 “Fixed assets” of April 27, 2000 N 92 (amended)]. (2000, 27 April). *rada.gov.ua*. Retrieved from <http://rada.gov.ua/> [in Ukrainian].
12. Potryvaieva, N. V. & Pohorielova, V.V. (2014). Suchasni problemy obliku osnovnykh zasobiv v systemi diiuchoho zakonodavstva [Modern problems of fixed assets accounting in the system of current legislation]. *Innovatsijna ekonomika – Innovative economy*, 3, 228-232. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_3_34 [in Ukrainian].
13. Sviatenko, I. M. (2014). Formuvannia oblikovoi polityky pidpriemstva vidnosno obliku osnovnykh zasobiv [Formation of the company's accounting policies regarding fixed assets accounting]. *Problemy i perspektivy rozvytku pidpriemnytstva – Problems and prospects of business*, 1, 143-147. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2014_1_34 [in Ukrainian].
14. Stryhul', L. S. & Timonova, A. S. (2014). Shliakhy udoskonalennia orhanizatsii obliku i audytu osnovnykh zasobiv na pidpriemstvi [Ways to improve the organization of accounting and audit of fixed assets of the company]. *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu "KhPI". Ser.: Tekhnichnyj prohres ta efektyvnist' vyrobnytstva – Bulletin of the National Technical University “KhPI”. Series: “Technical progress and efficiency of production”*, 32, 47-50. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2014_32_11 [in Ukrainian].
15. Utenkova, K. O. (2014). Oblik osnovnykh zasobiv za natsional'nymy i mizhnarodnymy standartamy [Asset Accounting According to National and International Standards]. *Oblik i finansy – Accounting and Finance*, 2, 79-83. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_2_12 [in Ukrainian].
16. Shevchenko, N. O. (2014). Problemy ta shliakhy udoskonalennia obliku osnovnykh zasobiv v sil'skohospodars'kykh pidpriemstvakh [Problems and ways of improvement accounting of fixed assets in agricultural enterprises]. *Zbirnyk naukovykh prats' Umans'koho natsional'noho universytetu sadivnytstva – Collection of scientific papers of Uman National University of Horticulture*, 84, 155-162. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2014_84_25 [in Ukrainian].
17. Yurkiv, D. I. (2014). Udokonalennia orhanizatsii obliku osnovnykh zasobiv na pidpriemstvi [Improvement of fixed assets of the company]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, 11, 60-62. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_11_26 [in Ukrainian].
18. Yurkiv, D. I. (2014). Udokonalennia dokumental'noho oformlennia obliku osnovnykh zasobiv [Improving documentation of fixed assets]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, 9, 105-107. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_9_45 [in Ukrainian].

Oksana Lisichenko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Regional Municipal Higher Educational Institution "Institute of Entrepreneurship "Strategy", Zhovti Vody, Ukraine

Organization and Methodology of Accounting of Fixed Assets for Components

The purpose of this article is to study the organizational and methodical aspects of accounting of fixed assets by components and reflect the latest in accounting policy.

It should be noted that "component" accounting relevant for a limited number of enterprises, its use is not directly dependent on the specific weight of fixed assets non-current assets. The need for such accounting arises from entities that intensively invest in fixed assets and also for the specific purpose of the objects at a significant cost and frequent need of repair. Business entities that use "complex" objects in activity may reflect the latest in accounting, distributing them into parts (components) with the mandatory regulation of such distribution the accounting policies of the company. The main issues that require lighting in Order on the accounting policy of the enterprise are: the terms of the distribution of objects into components; the value of the threshold from which the objects are separate accounting units; determination of useful life; method of calculating depreciation; the organization and methodology of accounting for repairs.

The transition to component accounting should be implemented gradually, first making a thorough analysis of the means of labor concerning the terms, conditions, intensity of operation, frequency of major repairs. The study and implementation of component accounting in the accounting system of the enterprises will increase the control over the use of objects will reduce the calculations, the need for which arises as a result of the cancellation of separate parts of "difficult" objects, organizes fixed assets accounting.

accounting, fixed assets, components, useful life, cost threshold, methods of depreciation, repairs

Одержано (Received) 15.04.2016

Прорецензовано (Reviewed) 25.05.2016

Прийнято до друку (Approved) 26.05.2016